

het Bijbelse proefjes labo

PROEF 17 – Talenten verbergen uit angst

bij het Evangelie van Mt. 25, 14-30 – Parabel van de talenten - 19 nov 2023

Toen kwam de derde dienaar naar voren. Hij zei: ‘Heer, ik heb u leren kennen als een streng man die oogst waar u niet hebt gezaaid en binnenhaalt waar u niet hebt uitgestrooid. Daarom was ik bang en ben uw talent in de grond gaan verbergen. Hier hebt ge uw eigendom terug.’

Wat heb je nodig?

- enkele ballonnen
- verse appelsien- of mandarijnschillen
- oorbeschermers

Wat doe je?

1. Blaas of pomp de ballonnen stevig op en knoop ze dicht.
2. Zet je oorbeschermers op.
3. Neem een stuk appelsienschil en houd dit met de oranje kant naar de ballon.
4. Knijp de appelsienschil dubbel vlakbij of boven de ballon.

Link met het Bijbelverhaal

Een tros ballonnen stelt de droom van God voor: een betere wereld voor alle mensen. We worden opgeroepen om met onze talenten en liefde mee te bouwen aan die droom. Als we meewerken dan vraagt dit moeite en initiatief. Het is niet zo gemakkelijk. Maar onze acties scheppen wel vreugde bij onszelf en bij mensen rondom ons (zie ook proef 9). Zo maken we de droom van God, Jezus en van vele anderen groter of werkelijker. Wanneer we echter niets doen met onze talenten en liefde voor deze droom omdat we schrik hebben

1. om fouten te maken of
2. om onze talenten te tonen of om onze tijd hiervoor te gebruiken of
3. omdat de opdracht zo groot lijkt om aan te beginnen of
4. schrik van God als een veeleisende God die ons ertoe zou verplichten mee te bouwen dan maken we de droom voor een betere wereld voor een deeltje stuk (1 ballon knalt).

Hoe werkt het?

In de schil van appelsien zitten piepkleine “zakjes” limoneen. Limoneen is een olie die lekker ruikt en de typische geur geeft van appelsienen. Bij het plooiën van de schil barsten de zakjes en komt de olie als spetters en fijne druppeltjes vrij. Deze limoneendruppels maken echter kleine gaatjes in de ballon doordat ze het rubber oplossen en dan ... spat de ballon uit elkaar.

Professor Briljant en Professor Zietal in de viering

Die mooie tros ballonnen stelt de droom van God voor: een betere wereld voor alle mensen. We worden opgeroepen om met onze talenten en liefde mee te bouwen aan die droom.

Prof Zietal geeft ondertussen een kind een ballonpomp en vraagt de ballon op te pompen.

Maar dat is niet zo gemakkelijk. Dit vraagt moeite en initiatief. We kunnen wel op verschillende manieren meewerken aan die droom. Iedereen mag het doen op zijn manier.

Prof Zietal brengt het topje van ballon met bakpoeder in boven het flesje met azijn.

Onze acties kunnen vreugde brengen bij onszelf, bij mensen rondom ons en bij God. Zo maken we de droom van God, van Jezus en van vele anderen groter of werkelijker, en stimuleren we misschien ook andere mensen om mee te werken.

Wanneer we echter niets doen voor deze droom met onze talenten en liefde omdat we schrik hebben, schrik

1. om fouten te maken of
2. om onze talenten te tonen of om onze tijd hiervoor te gebruiken of
3. omdat de opdracht zo groot lijkt om aan te beginnen of
4. schrik van God als een veeleisende God die ons ertoe zou verplichten mee te bouwen

Wat dan? Wat gebeurt er als je schrik hebt (*knijpbeweging*)? Dan maak je je kleiner, dan verstopt je je. We gaan dit doen met een stukje appelsienschil. We maken het kleiner, knijpen het samen met de oranje kant van de schil naar de ballon toe. **MAAR voor we dit gaan doen, kan je maar beter je oren goed beschermen!**

Prof Briljant zet oorbeschermers op, legt ballon op vaas en knijpt schil dubbel boven ballon (niet bij de micro!).

Dus als we schrik hebben en niets doen dan maken we de droom voor een betere wereld voor een deeltje stuk: één ballon knalt.

Hoe komt dit nu? (Wat is de wetenschappelijke uitleg?)

In de schil van appelsien zitten piepkleine “zakjes” limoneen. Limoneen is een olie die lekker ruikt en de typische geur geeft van appelsienen (we hebben er al eens vuurwerk mee gemaakt in proef 11). Bij het plooien van de schil barsten de zakjes en komt de olie als spetters en fijne druppeltjes vrij. Deze limoneendruppels maken echter kleine gaatjes in de ballon doordat ze het rubber oplossen en dan ... spat de ballon uit elkaar.

De andere proef met het flesje azijn hebben we al een andere keer uitgevoerd en kan je lezen bij proef 9 op de website.

Tips en tricks

Niet alle ballonnen springen even gemakkelijk. Maar als je de ballon **heel stevig opblaast**, maak je de wand van rubber dunner en springt de ballon sneller stuk. Niet-ge vulkaniseerd rubber (dikwijls bij waterballonnen) zou ook gemakkelijker stuk springen.

Inspiratiebronnen:

<http://chemieleerkracht.blackbox.website/index.php/de-sinaasappel-ballon/>

<https://www.technopolis.be/nl/proefjes/prik-een-ballon-zonder-aanraken/>

<https://www.youtube.com/watch?v=tQ9-S05KIM>

<https://www.youtube.com/watch?v=y8kpPoDnFas>

Bijbel in 1000 seconden: <https://tinyurl.com/ycywub2x>

Knetteren en knallen, Bijbels proefjesboek, Hanna Holwerda (2018), Heerenveen